C/2026/3940

1.9.2026

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 10ης Ιουλίου 2026

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Σουηδίας

(C/2026/3940)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου ([1]), και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών ([2]), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 ορίζει τους στόχους του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης, το οποίο αποσκοπεί στην προώθηση υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και ανθεκτικότητας μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, καθώς και στην πρόληψη των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Ο κανονισμός ορίζει ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή ασκούν πολυμερή εποπτεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου σύμφωνα με τους στόχους και τις απαιτήσεις που ορίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο περιλαμβάνει, ειδικότερα, τη διατύπωση και την εποπτεία της εφαρμογής των ειδικών ανά χώρα συστάσεων.

(2) Στις 25 Νοεμβρίου 2025, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2026, στην οποία η Σουηδία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ ([3]), σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2026, όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ ([4]) στις 21 Απριλίου 2026, και την κοινή έκθεση για την απασχόληση και τη σύσταση σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο, στις 9 Μαρτίου 2026.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([3]) ΕΕ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2026, σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ (ΕΕ C, C/2026/2434, 28 Απριλίου 2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj).

(3) Στις 29 Ιανουαρίου 2025 η Επιτροπή δημοσίευσε την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας, ένα στρατηγικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ένωσης κατά την επόμενη πενταετία. Προσδιορίζει τις τρεις επιταγές μετασχηματισμού, την καινοτομία, την απανθρακοποίηση και την ανταγωνιστικότητα, καθώς και την ασφάλεια, ως κρίσιμους πυλώνες για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Από τη δημοσίευσή της, η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας τροφοδοτεί τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, διασφαλίζοντας ότι οι οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών συνάδουν με τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ, ώστε να διαμορφώνεται μια ενοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την οικονομική διακυβέρνηση που να προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καινοτομία και την ανθεκτικότητα σε ολόκληρη την Ένωση.

(4) Το 2026 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται παράλληλα με το τελικό στάδιο υλοποίησης του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) ([5]). Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ), σε συνδυασμό με τη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής, υπήρξαν καθοριστικής σημασίας για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια αυτά όφειλαν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά το σύνολο ή ένα σημαντικό υποσύνολο των προκλήσεων που προσδιορίστηκαν στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν κατά τους τελευταίους κύκλους, και τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής όφειλαν να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Καθώς ο ΜΑΑ πλησιάζει στο τέλος του κύκλου ζωής του, παραμένει σημαντικό να διατηρηθούν και να αξιοποιηθούν ως βάση οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που υποστηρίζονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΜΑΑ, ιδίως εκείνες που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

(5) Στις 3 Ιουνίου 2026 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2026 για τη Σουηδία. Αξιολόγησε την πρόοδο της Σουηδίας όσον αφορά την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων του 2025 και προέβη σε απολογισμό της υλοποίησης του ΣΑΑ από τη Σουηδία. Με βάση την ανάλυση αυτή, στην έκθεση χώρας προσδιορίζονται οι πλέον πιεστικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Σουηδία. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Σουηδίας όσον αφορά την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(6) Η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 για τη Σουηδία. Τα κύρια πορίσματα της αξιολόγησης των μακροοικονομικών ευπαθειών της Σουηδίας από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, για τους σκοπούς του εν λόγω κανονισμού, δημοσιεύτηκαν στις 20 Μαΐου 2026 ([6]). Στις 3 Ιουνίου 2026 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Σουηδία δεν αντιμετωπίζει πλέον μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, οι ευπάθειες που σχετίζονται με την αγορά ακινήτων της και τα υψηλά επίπεδα ιδιωτικού χρέους παραμένουν, αλλά η σοβαρότητά τους έχει προσφάτως μειωθεί. Μολονότι η σουηδική οικονομία είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη στα επιτόκια λόγω της διαδεδομένης χρήσης ενυπόθηκων δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου, αποδείχθηκε ανθεκτική στα υψηλότερα επιτόκια το 2022 και το 2023, τα οποία προκάλεσαν πτώση των τιμών των κατοικιών. Έκτοτε, οι τιμές των κατοικιών έχουν μείνει σταθερές και φαίνονται λιγότερο υπερβολικές από ό,τι παλαιότερα. Στον μεγάλο τομέα των εμπορικών ακινήτων εμφανίστηκαν ενδείξεις βελτίωσης της ικανότητας αναχρηματοδότησης, καθώς χαλάρωσαν τα επιτόκια και βελτιώθηκε η πρόσβαση στην κεφαλαιαγορά. Το χρέος των νοικοκυριών ως ποσοστό του ΑΕΠ, το οποίο μειωνόταν μετά την πανδημία, σταθεροποιήθηκε το 2025 και αναμένεται να παραμείνει σταθερό. Στο μέλλον, οι ελλείψεις στέγασης, σε συνδυασμό με τις χαλαρότερες απαιτήσεις από τους δανειολήπτες, θα μπορούσαν να πιέσουν ανοδικά τις τιμές των κατοικιών και το χρέος των νοικοκυριών. Οι τράπεζες παραμένουν ισχυρές, κερδοφόρες και τα επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων τους είναι χαμηλά. Πρόσφατα ελήφθησαν ορισμένα μέτρα με στόχο να καταστεί η αγορά ενοικίασης ακινήτων πιο ευέλικτη και στα τέλη του 2025 προσαρμόστηκε το κανονιστικό πλαίσιο για τις οικοδομικές άδειες. Στο μέλλον, η αποτελεσματική αύξηση της προσφοράς στέγασης και η αντιμετώπιση των φορολογικών κινήτρων που ευνοούν τη χρηματοδοτούμενη με δανειακά κεφάλαια αγορά κατοικιών, σε συνδυασμό με τη συνετή χρήση μακροπροληπτικών μέτρων, θα συμβάλουν στον περαιτέρω περιορισμό της αύξησης των τιμών των κατοικιών και στη μείωση του χρέους των νοικοκυριών με βιώσιμο τρόπο. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο θα παράσχει το πλαίσιο για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της στέγασης.

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([6]) SWD(2026) 143 final.

(7) Στις 21 Ιανουαρίου 2025 το Συμβούλιο, βάσει αξιολόγησης και σύστασης της Επιτροπής, εξέδωσε σύσταση για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Σουηδίας ([7]). Το σχέδιο καλύπτει την περίοδο από το 2025 έως το 2028 και θέτει δημοσιονομικό περιορισμό με τη μορφή μέγιστου ρυθμού αύξησης των καθαρών δαπανών σε διάστημα τεσσάρων ετών. Το Συμβούλιο συνέστησε τους ακόλουθους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών: 4,0 % το 2025, 4,4 % το 2026, 4,4 % το 2027 και 4,6 % το 2028, που αντιστοιχούν στους μέγιστους σωρευτικούς ρυθμούς αύξησης που υπολογίστηκαν με βάση το 2023 ως έτος αναφοράς, ήτοι 10,7 % το 2025, 15,5 % το 2026, 20,6 % το 2027 και 26,1 % το 2028.

(8) Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και οι επιπτώσεις του αποτελούν πρόκληση για την ίδια την ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να ζητήσουν την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης με συντονισμένο τρόπο για να στηρίξουν τις προσπάθειες της ΕΕ να επιτύχει ταχεία και σημαντική αύξηση των αμυντικών δαπανών ([8]), και η πρόταση αυτή έγινε δεκτή με ικανοποίηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 6 Μαρτίου 2025. Τα κράτη μέλη μπορούν ακόμη να ζητήσουν την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτρας διαφυγής ανά πάσα στιγμή έως το 2028, εφόσον πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

(9) Στις 30 Απριλίου 2026 η Σουηδία υπέβαλε την ετήσια έκθεση προόδου της για το 2026 ([9]) σχετικά με την τήρηση των συνιστώμενων μέγιστων ρυθμών αύξησης των καθαρών δαπανών και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η ετήσια έκθεση προόδου αντικατοπτρίζει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Σουηδίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(10) Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ το 2025 ανήλθε σε 1,5 % και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ ανήλθε σε 2,6 %. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,8 % το 2026 και κατά 2,2 % το 2027, και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ θα διαμορφωθεί σε 1,5 % το 2026 και 1,8 % το 2027.

(11) Με βάση στοιχεία που παρασχέθηκαν από τη Eurostat ([10]), το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης της Σουηδίας μειώθηκε από 1,5 % του ΑΕΠ το 2024 σε 1,3 % του ΑΕΠ το 2025. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής προβλέπουν έλλειμμα ύψους 2,8 % του ΑΕΠ το 2026 και 2,5 % του ΑΕΠ το 2027. Η αύξηση το 2026 αντικατοπτρίζει κυρίως σχετικά σημαντικές δημοσιονομικές δαπάνες διακριτικής ευχέρειας, ιδίως στον τομέα της άμυνας.

(12) Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ([11]), ο οποίος περιλαμβάνει δαπάνες που χρηματοδοτούνται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, ήταν συσταλτικός κατά 0,3 % του ΑΕΠ το 2025. Προβλέπεται να είναι διασταλτικός, κατά 1,9 % του ΑΕΠ, το 2026, και συσταλτικός, κατά 0,6 % του ΑΕΠ, το 2027.

(13) Με βάση στοιχεία που παρασχέθηκαν από τη Eurostat ([12]), το δημόσιο χρέος της Σουηδίας αυξήθηκε από 34,2 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2024 σε 35,1 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2025. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής προβλέπουν ότι ο λόγος του χρέους προς το ΑΕΠ θα αυξηθεί σε 36,6 % έως τα τέλη του 2026 και θα αυξηθεί περαιτέρω σε 37,7 % έως τα τέλη του 2027. Η αύξηση του λόγου χρέους το 2026 αντικατοπτρίζει κυρίως την αύξηση του ελλείμματος.

([7]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2025, για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Σουηδίας (ΕΕ C, C/2025/644, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj).

([8]) Ανακοίνωση της Επιτροπής για την κάλυψη των αυξημένων αμυντικών δαπανών στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2025 [C(2025) 2000 final].

([9]) Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου για το 2026 είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Eurostat – Δείκτες ευρώ, 22 Απριλίου 2026.

([11]) Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο εκείνες που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και εκείνες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, χωρίς να συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης.

([12]) Eurostat – Δείκτες ευρώ, 22 Απριλίου 2026.

(14) Με βάση στοιχεία της Eurostat ([13]), οι συνολικές αμυντικές δαπάνες της γενικής κυβέρνησης στη Σουηδία ανήλθαν στο 2,9 % του ΑΕΠ το 2025. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, προβλέπεται να ανέλθουν στο 3,8 % του ΑΕΠ το 2026 ([14]).

(15) Η Ένωση εξακολουθεί να αντιμετωπίζει κινδύνους διαταραχών του ενεργειακού εφοδιασμού και αυξημένης αστάθειας των τιμών, οι οποίοι επιδεινώνονται από γεωπολιτικές εντάσεις που επηρεάζουν τις παγκόσμιες αγορές πετρελαίου και αερίου. Η εμπειρία από την ενεργειακή κρίση της περιόδου 2022-2023 έχει δείξει ότι τα γενικά και μη στοχευμένα μέτρα συνεπάγονται μεγάλο δημοσιονομικό κόστος και δεν είναι αποδοτικά από κοινωνική και οικονομική άποψη. Από την έναρξη του πολέμου στη Μέση Ανατολή τον Φεβρουάριο του 2026, η Σουηδία έχει εγκρίνει μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Σε αυτά τα μέτρα περιλαμβάνονται μη στοχευμένες μειώσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης για τη βενζίνη και το ντίζελ που πρόκειται να λήξουν στις 30 Σεπτεμβρίου και στις 30 Νοεμβρίου 2026, αντίστοιχα, και μη στοχευμένη εκ των υστέρων χρηματική στήριξη στα νοικοκυριά για τις δαπάνες τους για αέριο και ηλεκτρική ενέργεια κατά τη διάρκεια του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, το δημοσιονομικό κόστος των εν λόγω μέτρων προβλέπεται να ανέλθει σε 0,2 % του ΑΕΠ το 2026 ([15]). Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, αν τα μέτρα αυτά παραμείνουν σε ισχύ έως το τέλος του 2026, το δημοσιονομικό τους κόστος θα ανέλθει στο 0,4 % του ΑΕΠ το 2026.

(16) Με βάση τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι καθαρές δαπάνες της Σουηδίας αυξήθηκαν κατά 2,2 % το 2025 και κατά 8,2 % σωρευτικά το 2024 και το 2025. Η αύξηση των καθαρών δαπανών το 2025 είναι χαμηλότερη από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Αν τα έτη 2024 και 2025 εξεταστούν μαζί, ο σωρευτικός ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών είναι επίσης χαμηλότερος από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης.

(17) Με βάση τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι καθαρές δαπάνες της Σουηδίας προβλέπεται να αυξηθούν κατά 6,5 % το 2026 και κατά 15,3 % σωρευτικά το 2024, το 2025 και το 2026. Η προβλεπόμενη αύξηση των καθαρών δαπανών το 2026 υπερβαίνει τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης και αντιστοιχεί σε απόκλιση 1,0 % του ΑΕΠ σε ετήσιους όρους. Αν τα έτη 2024, 2025 και 2026 εξεταστούν μαζί, ο προβλεπόμενος σωρευτικός ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών είναι χαμηλότερος από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Η συστηματική, ουσιαστική και έγκαιρη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών συμφεροντούχων παραμένει αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

(18) Η εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, τα οποία περιλαμβάνουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), στη Σουηδία υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ, τόσο σε επίπεδο επιλογής έργων όσο και σε επίπεδο πληρωμών. Είναι σημαντικό να διατηρηθεί η τρέχουσα δυναμική, και παράλληλα να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των επενδύσεων στην πράξη. Η Σουηδία λαμβάνει ήδη μέτρα στο πλαίσιο των οικείων προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης. Ωστόσο, η εφαρμογή τους σε ορισμένους τομείς ενδέχεται να απαιτεί περισσότερη προσοχή, όπως για παράδειγμα στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και την κυκλική οικονομία. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση των νέων επενδύσεων που προσδιορίστηκαν από τη Σουηδία στην ενδιάμεση επανεξέταση των ταμείων της πολιτικής συνοχής, ιδίως εκείνων που συνδέονται με τις πέντε προτεραιότητες που προσδιορίζονται στον κανονισμό για την ενδιάμεση επανεξέταση ([16]).

([13]) Eurostat, δημόσιες δαπάνες με βάση την ταξινόμηση των κρατικών λειτουργιών (COFOG).

([14]) Ο ορισμός του ΝΑΤΟ για τις αμυντικές δαπάνες διαφέρει από τον ορισμό της COFOG για την άμυνα. Επιπλέον, ενδέχεται να υπάρχουν διαφορές λόγω της χρονικής στιγμής καταγραφής των δαπανών, ιδίως για στρατιωτικό εξοπλισμό, διότι η υποβολή στοιχείων από το ΝΑΤΟ δεν ακολουθεί τους κανόνες των εθνικών λογαριασμών όσον αφορά τον χρόνο καταγραφής.

([15]) Τα στοιχεία αυτά αντικατοπτρίζουν την κατάσταση όπως είχε κατά την καταληκτική ημερομηνία των εαρινών προβλέψεων 2026 της Επιτροπής (4 Μαΐου 2026).

([16]) Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1914 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2025, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης.

(19) Η Σουηδία αντιμετωπίζει διάφορες προκλήσεις που σχετίζονται με τη στεγαστική αγορά και τα υψηλά επίπεδα χρέους, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η οποία επηρεάζεται από τη δυναμικότητα του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και τους περιορισμούς μεταφοράς, το εκπαιδευτικό σύστημα και την επιδείνωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων των μαθητών, καθώς και τις ελλείψεις δεξιοτήτων, οι οποίες είναι εντονότερες για τα άτομα που προέρχονται από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα και από οικογένειες μεταναστών.

(20) Η σουηδική αγορά ενοικίασης ακινήτων υπόκειται σε αυστηρή ρύθμιση και χωρίζεται σε ρυθμιζόμενα διαμερίσματα με ενοίκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς και νεότερες μονάδες με ενοίκια ευθυγραμμισμένα με αυτά της αγοράς. Η διάρθρωση αυτή δημιουργεί μεγάλες λίστες αναμονής για τα ρυθμιζόμενα διαμερίσματα με περιορισμένους μηχανισμούς διανομής για τα άτομα που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη, συνιστά τροχοπέδη για την κατασκευή κατοικιών και περιορίζει την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού. Από τα στοιχεία οικοδομικών αδειών επιβεβαιώνεται η σοβαρότητα της επιβράδυνσης στον κατασκευαστικό τομέα και προκύπτει ότι η έκδοση αδειών σταθεροποιείται σε χαμηλά επίπεδα. Θα χρειαστεί αύξηση των κατασκευών, ιδίως σε αστικές περιοχές, για να αποφευχθεί η διεύρυνση του χάσματος στην προσφορά κατοικιών, σε συνδυασμό με προσπάθειες για τη μείωση του μέσου χρόνου διαίρεσης σε ζώνες και αδειοδότησης που αξιοποιούν και επεκτείνουν τις πρόσφατες προσπάθειες στον εν λόγω τομέα. Τα επίπεδα ιδιωτικού χρέους είναι μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ. Η ευνοϊκή φορολόγηση των ενυπόθηκων δανείων, ιδίως η σημαντική έκπτωση φόρου για τους τόκους ενυπόθηκων δανείων, εξακολουθεί να προσφέρει εκτεταμένα κίνητρα στα νοικοκυριά για δανειοληψία. Με αποτελεσματικές μεταρρυθμίσεις θα ήταν δυνατό να μειωθούν τα κίνητρα για συσσώρευση χρέους και να βελτιωθεί η οικονομική προσιτότητα.

(21) Με τις τρέχουσες πολιτικές της, η Σουηδία δεν βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2030 όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στη χώρα αυξήθηκαν το 2024, κυρίως από τις οδικές μεταφορές και τα μη οδικά κινητά μηχανήματα. Ειδικότερα, η υστέρηση αυτή αντικατοπτρίζει τις πρόσφατες αλλαγές πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των χαμηλότερων υποχρεώσεων ανάμειξης βιοκαυσίμων και της μείωσης των φόρων για τα υγρά καύσιμα, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επιπλέον, οι απορροφήσεις άνθρακα στη Σουηδία δεν φαίνεται να βρίσκονται σε καλό δρόμο για την επίτευξη του στόχου της ΕΕ για το 2030 όσον αφορά τη χρήση γης, την αλλαγή χρήσης γης και τη δασοπονία. Θα χρειαστούν περισσότερα μέτρα πολιτικής για την επίτευξη αυτών των στόχων, όπως μέσω της φορολόγησης των καυσίμων και της παροχής κινήτρων για βιώσιμη διαχείριση των δασών.

(22) Η Σουηδία εξακολουθεί να είναι το κράτος μέλος με το υψηλότερο μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας της χώρας. Ωστόσο, περιορισμοί στη δυναμικότητα του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και στη μεταφορά παρεμποδίζουν την περαιτέρω ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η άρση αυτών των περιορισμών είναι καίριας σημασίας, καθώς η τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας της Σουηδίας αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά κατά την περίοδο έως το 2045, λόγω των αυξημένων αναγκών εξηλεκτρισμού της βιομηχανίας και του τομέα των μεταφορών. Η βελτίωση της πρόσβασης στο αναξιοποίητο δυναμικό της Σουηδίας για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα μπορούσε να εξυπηρετήσει τον συνεχιζόμενο εξηλεκτρισμό των βιομηχανιών στο νότιο τμήμα της χώρας και να στηρίξει την καινοτόμο, πράσινη βιομηχανική εξέλιξη και την απανθρακοποίηση στο βόρειο τμήμα της χώρας.

(23) Οι τρέχουσες διαδικασίες αδειοδότησης συνιστούν τροχοπέδη για νέα, μεγάλης κλίμακας έργα καθαρής βιομηχανίας και για την επέκταση της ικανότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη Σουηδία. Οι χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες προκαλούν, μεταξύ άλλων, επενδυτική αβεβαιότητα και παρεμποδίζουν τη διάδοση υπεράκτιων και χερσαίων έργων αιολικής ενέργειας. Θα ήταν προς όφελος της Σουηδίας να επεκτείνει και να αξιοποιήσει τα στοχευμένα τοπικά καθεστώτα αποζημίωσης που αποφασίστηκαν πρόσφατα και να μειώσει περαιτέρω τους φραγμούς που απορρέουν από τις μη αποδοτικές διαδικασίες αδειοδότησης και τα δικαιώματα αρνησικυρίας των δήμων.

(24) Λαμβάνοντας υπόψη τον καίριο ρόλο του ανθρώπινου κεφαλαίου στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης, το 2026 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την επείγουσα αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προκλήσεων οι οποίες σχετίζονται με το ανθρώπινο κεφάλαιο στους τομείς των δεξιοτήτων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, και οι οποίες παρεμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2026 που απευθύνονται στη Σουηδία μπορούν να συμβάλουν στην εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο στην Ένωση.

(25) Αν και οι επιδόσεις των Σουηδών μαθητών υπερβαίνουν τον μέσο όρο της ΕΕ στις βασικές και τις ψηφιακές δεξιότητες, τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα στις βασικές δεξιότητες έχουν σημειώσει πτώση από το 2018. ([17]) Το σχολικό σύστημα δεν εξασφαλίζει ισότητα, κι αυτό καταδεικνύεται από το γεγονός ότι το ποσοστό χαμηλών επιδόσεων σε βασικές δεξιότητες είναι ιδιαίτερα υψηλό για μαθητές που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών ή μειονεκτικά κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα, οι οποίοι είναι επίσης πιθανότερο να συγκεντρώνονται σε συγκεκριμένα σχολεία. Οι μαθητές από μειονεκτούντα περιβάλλοντα υποεκπροσωπούνται επίσης στα ιδιωτικά σχολεία, τα οποία κατά μέσο όρο είναι πιο επιεική στη βαθμολόγηση και, ως εκ τούτου, οι μαθητές τους έχουν περισσότερες πιθανότητες να αποκτήσουν πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές. Σημαντικό ποσοστό μαθητών ολοκληρώνει την υποχρεωτική εκπαίδευση με πολύ χαμηλούς ή ανεπαρκείς βαθμούς, με αποτέλεσμα να μην πληρούν τις προϋποθέσεις άμεσης εισαγωγής σε εθνικό πρόγραμμα ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η έλλειψη καταρτισμένων εκπαιδευτικών, ιδίως στα σχολεία και την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα με μεγάλο αριθμό μειονεκτούντων μαθητών, θέτει σε κίνδυνο την ποιότητα και την ισότητα του εκπαιδευτικού συστήματος και επιδεινώνει περαιτέρω την πτώση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Θα ήταν προς όφελος της Σουηδίας να αξιοποιήσει πρόσφατες μεταρρυθμιστικές προτάσεις που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων των δυσμενών τάσεων όσον αφορά την ισότητα και τις επιδόσεις.

(26) Παρά τις προσπάθειες, εξακολουθούν να υπάρχουν ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων σε ορισμένους τομείς και επαγγέλματα, όπως τα επαγγέλματα στους τομείς της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, της ΤΠ και της εκπαίδευσης, οι οποίες επιδεινώνονται περαιτέρω από τις αναντιστοιχίες μεταξύ της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας. Το γεγονός αυτό έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της Σουηδίας και οδηγεί σε διαρθρωτική ανεργία. Υπάρχουν αρκετές περιφέρειες, όπως στις βόρειες αραιοκατοικημένες περιοχές, με ελλείψεις εργατικού δυναμικού, ενώ σε άλλες περιφέρειες παρατηρείται πλεόνασμα εργατικού δυναμικού, γεγονός που καταδεικνύει την ανάγκη βελτίωσης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και βελτίωσης των δημόσιων υπηρεσιών και υποδομών ώστε να μπορούν οι εργαζόμενοι να μετεγκαθίστανται σε περιφέρειες όπου οι διαθέσιμες ευκαιρίες απασχόλησης αντιστοιχούν καλύτερα στις δεξιότητές τους. Παρά την αυξανόμενη συμμετοχή στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ), ο τομέας αυτός εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προκλήσεις όσον αφορά την προσαρμογή στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και το ποσοστό των αποφοίτων που εργάζονται σε θέσεις εργασίας αντίστοιχες με την εκπαίδευση και την κατάρτισή τους μειώνεται. Ο αντίκτυπος των μέτρων που ελήφθησαν για την εξασφάλιση της ταχύτερης ένταξης ατόμων από ευπαθείς ομάδες, ιδίως των ατόμων που προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα και από οικογένειες μεταναστών, στην αγορά εργασίας είναι μέχρι στιγμής περιορισμένος και η Σουηδία εξακολουθεί να έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στην ΕΕ για άτομα που έχουν γεννηθεί εκτός ΕΕ. Το χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο και οι περιορισμένες δεξιότητες των ατόμων από ευπαθείς ομάδες μειώνουν περαιτέρω την απασχολησιμότητά τους.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σουηδία να λάβει μέτρα το 2026 και το 2027 προκειμένου:

1. Να διασφαλίσει ότι οι καθαρές δαπάνες τηρούν τους μέγιστους ρυθμούς αύξησης που συνέστησε το Συμβούλιο στις 21 Ιανουαρίου 2025, δεδομένης της ουσιώδους απόκλισης που προβλέπεται για το 2026 από την Επιτροπή σε σχέση με το συνιστώμενο ανώτατο όριο καθαρών δαπανών. Να ενισχύσει την αμυντική ετοιμότητα, διασφαλίζοντας παράλληλα τη βιωσιμότητα του χρέους και την αποδοτικότητα των δαπανών, καθώς και προσαρμόζοντας σταδιακά τον προϋπολογισμό ώστε να διατηρηθεί διαρθρωτικά υψηλότερο επίπεδο αμυντικών δαπανών. Να διασφαλίσει ότι μέτρα που λαμβάνονται για τον μετριασμό των επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας είναι προσωρινά, στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών ή στην κάλυψη των αναγκών των ενεργοβόρων επιχειρήσεων, διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας και ότι το δημοσιονομικό τους κόστος είναι συμβατό με τις δεσμεύσεις βάσει του δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ.

2. Να διασφαλίσει τη συνέχεια των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Να διατηρήσει τον ρυθμό εφαρμογής των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής αξιοποιώντας, όπου ενδείκνυται, την ανακατανομή προς στρατηγικές προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης και τις δυνατότητες ευελιξίας που προβλέπονται στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής.

3. Να βελτιώσει την αποδοτικότητα της στεγαστικής αγοράς, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση μεταρρυθμίσεων στην αγορά ενοικίασης ακινήτων. Να τονώσει τις επενδύσεις στην κατασκευή κατοικιών και να άρει τα διαρθρωτικά εμπόδια για τη μείωση των ελλείψεων, ιδίως σε αστικές περιοχές. Να μειώσει τα κίνητρα για συσσώρευση χρέους, όπως με την εξάλειψη ή τη μείωση της έκπτωσης φόρου για τους τόκους ενυπόθηκων δανείων.

4. Να διασφαλίσει την επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και απορρόφησης άνθρακα μέσω του περιορισμού ιδίως των εκπομπών από τις οδικές μεταφορές. Να επεκτείνει και να αναβαθμίσει τα δίκτυα μεταφοράς ενέργειας. Να επιταχύνει και να εξορθολογίσει τις διαδικασίες αδειοδότησης για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως για την υπεράκτια και χερσαία αιολική ενέργεια, και να αποφεύγει την ακύρωση αδειών.

([17]) Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του PISA.

5. Να βελτιώσει τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα, ιδίως των μαθητών που προέρχονται από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα και από οικογένειες μεταναστών, να αντιμετωπίσει την έλλειψη καταρτισμένων εκπαιδευτικών και να εξασφαλίσει την ισότητα στο σχολικό σύστημα. Να αναπτύξει τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού και να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις και τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων μέσω στοχευμένων μέτρων πολιτικής, όπως τα μέτρα ενεργητικής πολιτικής για την αγορά εργασίας, και μέσω στήριξης και κινήτρων για τη βελτίωση της ένταξης, ιδίως των ατόμων που προέρχονται από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα και από οικογένειες μεταναστών, στην αγορά εργασίας.

Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2026.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

S. HARRIS